
PRZEDMOWA

Cechą współczesnej gospodarki jest krążenie kapitału między różnymi podmiotami gospodarki, który wielokrotnie zmienia formę i przeznaczenie. Proces ten ma miejsce nie tylko między podmiotami sektora prywatnego, ale także między sektorem prywatnym i publicznym. Sektor publiczny redystrybuuje, w zależności od kraju, od 30% do 60% produktu krajowego brutto. Środki te pochodzą z obowiązkowych danin publicznych. Pozyskiwane są przez system podatkowy, który stanowi główny element nierynkowego otoczenia przedsiębiorstwa. Drugim jest polityka monetarna państwa, która istotnie wpływa na koszt pieniądza w gospodarce. Zarządzający przedsiębiorstwem muszą też uwzględnić regulacje prawne w zakresie ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych i sprawozdawczości finansowej. Stanowi to podstawę standaryzacji informacji finansowej. Te trzy elementy otoczenia determinują politykę finansową przedsiębiorstw.

Jak pokazuje praktyka, coraz większe znaczenie przypisuje się informacji finansowej, jej jakości i dostępności. Tematyką tą zajmowali się J. Mirrless i R. Lucas, którzy badali zjawisko „asymetrii informacji” i jej wpływu na decyzje przedsiębiorstw. Problematyka ta znalazła się także w pracach K. Arrowa i J. Stiglitz. Podkreślali oni, że warunkiem efektywnej alokacji kapitału jest znormalizowana informacja finansowa dostępna dla wszystkich uczestników rynku. W bestsellerowej publikacji ostatnich lat *Phishing for Phools; The Economics of Manipulation and Deception* autorstwa G.A. Akerlofa i R.J. Schillera, jako ważną przyczynę nieracjonalnych decyzji przedsiębiorstw wymienia się właśnie informację, która coraz częściej wykorzystywana jest jako narzędzie dezinformacji. Dlatego mówiąc o przesłankach decyzji w przedsiębiorstwie nie można tego problemu pominąć.

Zarządzający przedsiębiorstwem muszą nie tylko dostosować się do otoczenia, którego ramy tworzy sektor publiczny, ale także posiadać wiedzę mikro- i makroekonomiczną. Pozwala ona zrozumieć i przewidywać zjawiska gospodarcze. W takim też kontekście przedstawione zostały uwarunkowania decyzji finansowych w przedsiębiorstwie. W rozdziale pierwszym przedstawiono następujące elementy otoczenia nierynkowego:

- 1) znaczenie dóbr publicznych w gospodarce,
- 2) system podatkowy w Polsce w porównaniu z krajami Unii Europejskiej,
- 3) wpływ banku centralnego na podaż i koszt pieniądza,
- 4) regulacje prawne w zakresie standaryzacji informacji finansowej.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały czynniki decyzji finansowych odnoszące się do relacji przedsiębiorstwa z innymi podmiotami rynkowymi oraz narzędzia i metody zarządzania finansami, w szczególności:

- 1) diagnoza sytuacji finansowej przedsiębiorstwa,
- 2) przesłanki struktury kapitału obrotowego,
- 3) stopa procentowa jako czynnik zmian wartości kapitału,
- 4) przesłanki kosztu kapitału,
- 5) przygotowanie i ocena projektów inwestycyjnych,
- 6) błędy w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

Poszczególne zagadnienia przedstawione zostały w formie analizy podejmowanych decyzji z uwzględnieniem uwarunkowań gospodarczych i sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Stanowią one kompendium wiedzy kierowanej do środowiska akademickiego, analityków i zarządzających przedsiębiorstwami, którzy chcą poznać przesłanki alokacji kapitału i nabyć umiejętność krytycznego spojrzenia na niektóre modele rynku kapitałowego.

Praca przygotowana została na podstawie literatury przedmiotu i danych statystycznych m.in. następujących instytucji: Eurostat, World Bank, World Economic Forum, International Institute for Management Development, Ministerstwo Finansów. Autor wykorzystał ponadto wieloletnie doświadczenie w pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej, głównie na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego i w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Warszawie. Istotne znaczenie miał też udział w pracach organów statutowych spółek skarbu państwa i spółek notowanych na GPW. Liczne rysunki i schematy, w których nie podano źródła stanowią opracowania własne autora.